

Preek Lukas 8: 40-56 HSV – De laatsten zullen de eersten zijn!

Broeders, zusters,

Deze preek heb ik als titel meegegeven 'de laatsten zullen de eersten zijn!'. Een principe dat we in de evangeliën vaak terugzien.

Het gebed van de tollenaar wordt verhoord, het gebed van de farizeeër niet.

De prostituee die Jezus' voeten kust heeft Jezus liefde getoond, Simon de Schriftgeleerde niet.

Terwijl de kinderen bij Jezus worden gebracht, blijven de protesterende discipelen op een afstandje staan.

De laatsten gaan voor de eersten. Dat zien we in het verhaal van vandaag ook. Laten we bij het begin beginnen.

Het Bijbelgedeelte dat we zojuist gelezen hebben sluit aan op het gedeelte waar de preek van vorige week over ging. We zagen toen dat Jezus aan de overkant van het meer, in het gebied van de Gerasenen een bezetene bevrijd heeft van boze geesten. Hoewel de mensen daar Jezus afwezen heeft Jezus de ex-bezetene erop uit gestuurd om te gaan vertellen over zijn bevrijding. Hij blijft als een vooruitgeschoven post in heidens gebied achter.

Jezus keert terug naar Galilea. Waarschijnlijk komt hij aan land in Kapernaüm. Wij hebben zojuist gelezen uit het Lukas Evangelie. Maar deze gebeurtenis wordt ook verteld door Marcus en Matteüs. In alle drie de evangeliën wordt de genezing van de bloedvloeiende vrouw en de opwekking van het dochtertje van Jaïrus in één verhaal verteld. Dat zal niet voor niets zo verteld worden. Daar zit een boodschap in. De boodschap dat de laatsten de eersten zullen zijn!

Wat gebeurt er? Jezus komt aan land, er staat een grote menigte mensen hem op te wachten. Vanuit de menigte komt er een man op Jezus af. Jaïrus, de overste van de plaatselijke synagoge. Jaïrus was een grote meneer. Hij had de leiding in de synagoge. Hij was verantwoordelijk voor het verloop van de eredienst in de synagoge. Hij onderhield nauw contact met de Schriftgeleerden. Mensen zagen tegen hem op. Het is echt heel opmerkelijk dat deze meneer Jaïrus, op zijn knieën viel voor zo'n rondreizende prediker als Jezus, waar de Schriftgeleerden geen hoge pet van op hadden. Jaïrus wordt klein. Wat wil je, z'n enige kind, een jaar of twaalf, is stervende. De dood maakt geen onderscheid tussen groten en kleinen. De man weet zich geen raad. Hij smeekt Jezus om mee te gaan.

Jezus stemt in. Hij gaat met hem mee. Maar erg snel gaat het niet. Het is een drukte van jewelste. En dan onderweg is daar op eens die vrouw, ze weet in de drukte van de menigte dicht bij Jezus te komen en de kwast van zijn mantel aan te raken. We lezen over deze vrouw dat ze aan bloedvloeïngen lijdt. Ze had haar laatste cent aan de doctoren uitgegeven, maar niets hielp. Al twaalf jaar lang was ze ziek. Moet je na gaan, dat is net zo lang als het dochtertje van Jairus geleefd heeft. Dat meisje was twaalf jaar oud. Maar door haar ziekte heeft deze vrouw geïsoleerd moeten leven. Volgens Leviticus 15 moet een vrouw die haar maandelijkse bloedvloeïng heeft in afzondering leven. Wie haar aanraakt zal onrein zijn tot de avond en zelfs de plaats waar zij gezeten of gelegen heeft mag niet aangeraakt worden. Dan wordt jezelf ook onrein. Maar stel dat een vrouw langer bloed vloeit, dan blijft zij al de tijd dat ze vloeit onrein zijn. En deze vrouw, die nu bij Jezus komt, vloeit al twaalf jaar! Behalve het ongemak dat zij daarvan gehad heeft met z'n bijkomende klachten zoals buikpijn en energieverlies, is ze ook nog eens een buitenstaander geworden. Zij mag niet aangeraakt worden, geen knuffels van familieleden, geen kind bij je op schoot, niets van dat alles. Zij mag niet onder de mensen komen, ook in de tempel en de synagoge zal ze niet welkom geweest zijn. Wat een zielig leven. Alsof je melaats bent! Wat een contrast. De aanzienlijke Jairus, de grote meneer, een eerste, en deze vrouw, een buitengeslotene, een laatste.

Terwijl Jezus met die grote meneer Jairus op weg gaat tussen de mensenmassa door, worstelt deze zielige vrouw zich naar voren. Ze had bij zichzelf bedacht om te proberen de kwast van Jezus' mantel aan te raken. Met haar wanhoopsdaad overtreedt deze vrouw dus de wet van God, hè! Die geboden zijn geen bedenksels van mensen. Het staat in de Bijbel! En toch spreekt Jezus haar daar niet op aan. Hij ziet haar enorme nood. Blijkbaar wegen bij Jezus ontferming en liefde zwaarder dan het voldoen aan uiterlijke regels. Hoe goed die regels op zich ook kunnen zijn. Want juist het naleven van al die reinheidsvoorschriften hebben ervoor gezorgd dat het Joodse volk veel minder te maken heeft gehad met besmettelijke ziekten en epidemieën. Maar hier zien we dus dat op zich goede regels moeten wijken voor de liefde. Het is juist op dit punt dat Jezus vaak botst met de Joodse leiders. Zij hadden met al hun wetten en regels het zicht op Gods hart verduistert. En het is juist het medeleven van Jezus met de zieken en de buitenstaanders, dat maakte dat deze vrouw haar hoop op Jezus heeft gesteld.

En door dat 'geloof' in Jezus wordt de vrouw genezen. Misschien vraag je jezelf wel af wat dat nu voor geloof was van deze vrouw. Wat stelt dat nu voor? Het is bijna bijgeloof, dat je

denkt dat een aanraking van een mantel voldoende is. Alsof Jezus een wonderdoener is die magische krachten bezit.

De vrouw heeft duidelijk geen catechisatie gehad of de Alpha cursus gevolgd, en ze kan ook nog geen geloofsbelijdenis opzeggen, of zo. Ze wist maar één ding, ik stel mijn hoop op deze Joodse Rabbi Jezus. En blijkbaar is dat voor Jezus genoeg. Hij laat mensen, zelfs de mensen die bij de maatschappij niet in tel zijn, die zich naar Hem uitstrekken, niet staan. En dat geldt vandaag ook nog, zowel voor keurige kerkmensen, maar ook voor iedere luisteraar voor de lokale omroep. Als je Jezus oprecht zoekt, dan laat Hij je heus niet staan. Dan staat Hij stil en zal vragen, wie is dat wie zich naar Mij uitstrekt?

Zo ook bij deze vrouw. Jezus staat stil. Meneer Jaïrus moet maar even wachten. Eerst deze vrouw....

Er zijn bijbeluitleggers die hierin trouwens nog een diepere betekenis lezen.

Jaïrus wordt gezien als vertegenwoordiger van het volk Israël en de onreine vrouw voor de heidense volkeren, die in die tijd ook als onrein gezien werden. Zoals Jaïrus moet wachten op de genezing van deze vrouw, voordat Jezus met hem naar huis gaat, zo moet Israël wachten op de redding van de volkeren, voordat God de draad weer met z'n volk oppakt. Ik weet het niet zeker, maar het is wel weer hetzelfde principe. Er worden wilde takken geënt op de olijfboom van Gods beloften, voordat God de oorspronkelijke takken weer terug zal enten. De laatsten worden de eersten.

Jezus' liefde reikt veel verder dan alleen Israël. Ook de andere volken mogen delen in zijn redding. Maar zijn liefde voor Israël blijft staan.

Het is niet zo dat Jezus, nu Hij deze vrouw heeft laten voorgaan, Jaïrus is vergeten. Net zo min is Hij zijn volk Israël vergeten in de tijd dat de andere volken de kans krijgen Hem te leren kennen.

Jaïrus moet wachten op deze vrouw, Hij moet leren vertrouwen dat Jezus weet wat Hij doet.

“Wie heeft Mij aangeraakt?” vraagt Jezus. De vrouw komt schoorvoetend naar voren en valt bevend aan Jezus' voeten. Ze vertelt waarom ze Jezus heeft aangeraakt en ook dat ze genezen is van haar afschuwelijke ziekte. Wat opmerkelijk. Normaal gesproken zien we in de Evangelieën Jezus heel bewust er zelf voor kiezen om mensen te genezen. Hier gebeurt het als het ware onbewust. Het initiatief ligt helemaal bij de vrouw. Zij raakt Jezus alleen maar aan en ze geneest.

“Heb goede moed dochter, uw geloof heeft u behouden”. Dat is mooi, hè. Jezus noemt haar

dochter. Die vrouw, die twaalf jaar lang een leven in een isolement heeft moeten leven wordt hier dochter genoemd. Ze mag weer kind aan huis zijn bij God. Nu de bron van haar vloeiingen is gesloten gaan er weer een heleboel deuren open. Ze kan weer onbevangen onder de mensen komen. Ze kan als het ware weer koffie drinken bij de buurvrouw. Ze kan weer op haar kleinkinderen passen. Ze mag weer naar de tempel, ze kan weer naar de synagoge. Jezus geneest haar niet alleen van een lastige kwaal. Hij geeft haar een menswaardig bestaan terug. Ze is weer een dochter van Israël met alle voorrechten die dat met zich meebrengt. Haar leven mag weer worden zoals het is bedoeld. Ze wordt een dochter!

Maar wacht even, er is toch ook nog die andere dochter. Dat meisje van twaalf. Hoe is het met haar? Het antwoord laat niet lang op zich wachten. Boodschappers komen vertellen dat het dochtertje van Jäirus is gestorven. Het is te laat. Het heeft geen zin meer dat Jezus nog mee gaat. Laat Hem maar met rust. Tegen de dood is toch niemand opgewassen.

Wat zal Jäirus gedacht hebben? Wat zullen de mensen gedacht hebben? Als dat lastige mens er niet tussendoor was gekomen had dat kind misschien gered kunnen worden. Waarom moest Jezus nu eerst zo lang stilstaan bij die onreine vrouw.

Maar Jezus stelt het geloof van Jäirus op de proef.

“Weest niet bevreesd, geloof alleen en zij zal behouden worden”.

We hebben net gezien dat de bloedvloeiende vrouw door haar geloof werd behouden, nu vraagt Jezus van Jäirus hetzelfde geloof. Ook van deze meneer de overste van de synagoge wordt geloof gevraagd. Leuk hoor dat je actief bent in de synagoge, dat je zelfs een beetje belangrijk bent daar. Maar je moet wel geloven. Ook jij moet je vertrouwen op Jezus stellen. Naar vandaag vertaalt, dat geldt dus ook voor dominees, voorgangers, ouderlingen en andere kerkelijke notabelen die op zondag de voorste rijen warm houden. Geloof.....vertrouw op Jezus.

De vrouw is Jäirus en ons allemaal tot voorbeeld.

Vertrouw Mij nu maar, Jäirus, geloof maar dat ik de touwtjes in handen heb. Daar verandert zelfs de dood niets aan.

Jezus gaat mee naar Jäirus' huis. Terwijl daar al heel veel mensen bij elkaar gekomen zijn om te weklagen, gelast Jezus deze klaagvrouwen om te zwijgen. Huil niet, het kind slaapt alleen maar. Voor de zoon van God is een gestorven kind niet meer dan een slapend kind. Vandaar dat de bijbel dat woord slapen ook wel vaker gebruikt voor gestorvenen. In de 1^e

Tessalonicenzen-brief wordt het woord 'ontslapenen' gebruikt. Zij die in Christus ontslapen zijn, dat is zij die gestorven zijn, zullen het eerst opstaan bij Jezus' wederkomst. Met andere woorden, als Jezus komt zal Hij al onze geliefden wakker roepen. Net zo zeker als daar in dat huis van Jairus een meisje werd wakker gemaakt. Eén enkel woord maar en ze zullen er allemaal weer zijn. Het gordijn van de dood gaat aan de kant. De dood zal eens en voor altijd teniet gedaan zijn!

Jezus gaat naar binnen. De klaagvrouwen worden naar buiten gejaagd. Hier is geen plaats voor mensen die ongelovig Jezus uitlachen. Drie discipelen Johannes, Jakobus en Petrus mochten mee naar binnen, samen met de vader en de moeder van het meisje. Van de moeder is niet eens een naam bekend, dat doet er blijkbaar niet toe, ook van het meisje zelf weten we geen naam. Alles draait om Jezus. Hij staat centraal. Ook Jaïrus, meneer de overste gaat mee naar binnen. Maar nu wordt hij alleen nog maar de vader genoemd. Deftige titels hebben geen betekenis meer als het op leven of dood aankomt. Wat heb je eraan? Op zulke momenten is er geen enkel onderscheid tussen mensen meer. Jezus pakt het meisje bij de hand. "Meisje...., meisje sta op". Het Markus Evangelie heeft de Aramese woorden laten staan. "Talitha koemi".

Het meisje staat op. Zij leeft! De ouders stonden versteld. De HSV zegt het krachtiger, ze waren buiten zichzelf. Ze wisten gewoon niet wat ze zagen. Ze gingen uit hun dak. Ongelooflijk.....Jezus hoeft echt maar een woord te spreken en de dood moet wijken. De dood, waar geen mens tegen op kan, moet in Jezus Christus zijn meerdere erkennen!

Ik zei net al dat Jezus het meisje bij de hand nam. In feite gebeurt hier hetzelfde als bij de bloedvloeiende vrouw. Een dode is ook onrein net als de iemand die leidt aan een bloedvloeiing. Wie een dode aanraakt is onrein. Jezus laat zich er niet door weerhouden. Eigenlijk gebeurt hier het tegenovergestelde van wat normaal gebeurt.

Normaal is het zo dat als iemand een onreine aanraakt, hij zelf ook onrein wordt. Maar bij Jezus gaat het andersom. Als Hij, als reine een onreine aanraakt, wordt Jezus niet onrein, maar wordt de onreine weer rein! Onze onreinheid moet wijken voor zijn reinheid!

Is daarmee niet geïllustreerd wat Jezus' redding inhoudt. Jezus wil ons, onreine mensen, aanraken en rein maken. Daarvoor kwam Hij. Hij wist maar al te goed dat wij het uit ons zelf niet zouden redden. Er moest iemand naar de wereld komen die groter is dan onze onreinheid. Ieder mens die eerlijk in de spiegel kijkt weet dat hij uit zichzelf niet is zoals God hem heeft bedoeld. Misschien doe je geen vlieg kwaad, maar je doet lang niet altijd een

vlieg goed. Hoe vaak zijn we in onze gedachten niet fout. Gelukkig komt het niet allemaal naar buiten, maar we kunnen in gedachten de pest aan iemand hebben, of we kunnen in gedachten verliefd zijn op iemand die je echtgenoot helemaal niet is. En dan hebben we het nog niet gehad over de keren dat we nalaten goed te doen. Hoe vaak komt dat niet voor. Eigenlijk had ik dit moeten doen, maar ik deed het niet.

Voor de buitenwacht lijken we keurige burgers, maar we zijn mensen die uit onszelf schromelijk tekort schieten. Als er geen vergeving beschikbaar komt zullen we nooit de levende God onder ogen kunnen komen. En dat is nu precies waarvoor Jezus kwam. Hij werd een onreine, een vervloekte, Hij liet zich aan een kruis spijkeren, zodat wij mensen rein kunnen worden. Jezus' komst naar de wereld heeft alles omgedraaid. Hij is de eerste, maar wilde een laatste worden. Zodat wij die laatsten zijn, een eerste mogen worden. De Koning werd een slaaf, zodat zondeslaven koningskinderen kunnen worden. Net als die vrouw, kind aan huis bij God. Jezus maakt dat we vrij tot God kunnen komen.

Maar een kind van God wordt je niet vanzelf. We hebben net gezien dat de onreine vrouw zich bewust was dat ze Jezus nodig had. Ze strekte zich naar Hem uit. Dat werd haar redding.

Die daad maakte dat Jezus zei: uw geloof heeft u behouden!

En datzelfde geloof werd van Jairus gevraagd. Geloof maar op dat Ik sterker ben dan de dood.

We hebben gezien dat er bij Jezus geen onderscheid is tussen mensen. De deftige meneer Jairus moest op z'n knieën voor Jezus. In Hem z'n Heer en Heiland erkennen. En ook de bloedvloeiende vrouw moest bevend door haar knieën gaan. En Jezus vroeg van beiden geloof. En dat is in de Bijbel hetzelfde als vertrouwen.

En daarin is niets veranderd. Vandaag zegt Hij het tegen ons. Geloof het maar. Geloof maar dat Ik degene ben jou als onreine weer rein kan maken. Geloof maar dat Ik degene ben, die straks als deze wereld op z'n eind loopt, ook jou weer tevoorschijn zal roepen. Talitha koemi. Lief kind van mij, sta maar op.

Geloof het maar, stel daar je vertrouwen op, want alleen op die manier kun je voor eeuwig behouden worden. AMEN